

Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens budgetproposition (prop. 2013/14:1) i fråga om förslag inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen. Utskottet framhåller, liksom tidigare, att restriktivitet ska prägla budgetpolitiken i EU och att EU-budgeten bör reformeras och moderniseras. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till anslag för 2014 och tillstyrker att regeringen bemyndigas att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2014.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Utgiftsområde 27: anslag och bemyndiganden för budgetåret 2014	5
Propositionen	5
Särskilda yttranden	9
Anslagen för 2014 inom utgiftsområde 27 (SD)	9
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	11
Propositionen	11
<i>Bilaga 2</i>	
Utskottets anslagsförslag	12
 <i>Tabell</i>	
Tabell 1 Avgiften till EU, utgiftsutvecklingen	6

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslagen för 2014 inom utgiftsområde 27

a) Anslagen

Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2014 inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen enligt utskottets förslag i bilaga 2. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:1 utgiftsområde 27 punkt 2.

b) Bemyndiganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2014. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:1 utgiftsområde 27 punkt 1.

Stockholm den 26 november 2013

På finansutskottets vägnar

Anna Kinberg Batra

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Kinberg Batra (M), Fredrik Olovsson (S), Jonas Jacobsson Gjørtler (M), Pia Nilsson (S), Göran Pettersson (M), Jörgen Hellman (S), Peder Wachtmeister (M), Bo Bernhardsson (S), Carl B Hamilton (FP), Per Åsling (C), Sven-Erik Bucht (S), Staffan Anger (M), Per Bolund (MP), Anders Sellström (KD), Sven-Olof Sällström (SD), Ulla Andersson (V) och Agneta Karlsson (S).

Redogörelse för ärendet

Riksdagen fastställde den 20 november 2013 ramen för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen till 37 700 222 kronor (bet. 2013/14:FiU1). Utgiftsområdets anslag får enligt 5 kap. 12 § riksdagsordningen inte överskrida den fastlagda ramen för utgiftsområdet.

I detta betänkande tar utskottet ställning till förslaget i budgetpropositionen (prop. 2013/14:1 utg.omr. 27) om anslag för budgetåret 2014 inom utgiftsområde 27 och om ett bemyndigande för regeringen att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2014.

Den 5 november 2013 informerade statssekreterare Hans Lindberg utskottet om det fortsatta arbetet med EU:s årsbudget för 2014.

Utskottets överväganden

Utgiftsområde 27: anslag och bemyndiganden för budgetåret 2014

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2014 inom utgiftsområde 27 enligt regeringens förslag samt bemyndigar regeringen att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2014.

Propositionen

Målet för den svenska budgetpolitiken i EU

Enligt beslut i riksdagen i december 1994 ska målet för den svenska budgetpolitiken i EU vara att verka för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU och för att belastningen på statsbudgeten ska hanteras i linje med de principer för finansiering av EU-medlemskapet som riksdagen har fastslagit.¹

EU:s budget

EU:s allmänna budget upprättas inom en flerårig budgetram. EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera. Det betyder att utgiftsnivån styr behovet av inkomster. EU-budgetens inkomster utgörs i princip av avgifter från medlemsländerna. Utgifterna på EU-budgeten delas in i betalningsbemyndiganden (betalningar) och åtagandebemyndiganden (åtaganden). Ett åtagande som görs i EU-budgeten kan leda till betalningar både det aktuella budgetåret och kommande år. Betalningarna motsvarar däremot faktiska utgifter.

Utfallet för EU-budgeten 2012 innebar att betalningarna ökade i förhållande till 2011. Betalningarna var drygt 8 miljarder euro högre än 2011. Det totala genomförandet av åtaganden för 2012 uppgick till 99,9 procent av den budgeterade nivån, vilket är något högre än 2011. Genomförandet av betalningar uppgick till 99,6 procent av de budgeterade medlen, vilket är en liten ökning jämfört med 2011. Överskottet av betalningar efter överföringar från 2012 fortsatte att minska och uppgick till 1 miljard euro. Det innebär dock att problemen med överbudgetering kvarstår även om det går i rätt riktning.

¹ Prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67.

Europaparlamentet fastställde den 12 december 2012 EU:s årsbudget för 2013. Den beslutade totala årsbudgeten för 2013 uppgår till 150,9 miljarder euro i åtagandanslag och 132,8 miljarder euro i betalningsanslag. Det motsvarar en ökning på 2,9 procent av betalningsanslaget i förhållande till budgeten för 2012. Vidare väntas ytterligare ändringsbudgetar på årsbudgeten på totalt ca 11,2 miljarder euro, vilket ökar Sveriges avgift.

Anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

Den svenska EU-avgiften 2012 blev 31 452 miljoner kronor, vilket är något högre än vad som anvisades i statens budget.

I nedanstående tabell redovisas utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet.

Tabell 1 Avgiften till EU, utgiftsutvecklingen

(miljoner kronor)

	Utfall	Budget	Prognos	Förslag	Beräknat	Beräknat	Beräknat
	2012	2013	2013	2014	2015	2016	2017
EU-avgiften	31 452	38 116	37 270	37 700	39 301	28 397	34 364

Källa: Budgetpropositionen för 2014.

För budgetåret 2013 beräknas utgifterna bli drygt 800 miljoner kronor högre än vad som budgeterats. Det beror på en högre beslutad årsbudget för 2013 men även på omfattande ändringsbudgetar för EU:s budget.

För 2014 beräknas utgifterna uppgå till 37 700 miljoner kronor. År 2014 är det första året i budgetramen för perioden 2014–2020. Eftersom beslut om egna medel ska ratificeras av de nationella parlamenten innebär det att de rabatter Sverige får under kommande period kommer att hanteras retroaktivt, troligen 2016. Avgiften blir därför högre för 2014 och 2015 och förutses minska 2016.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 37 700 222 000 kronor för 2014 till anslaget 1:1 Avgiften till Europeiska unionen.

Bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden

Medlemsländernas avgifter används för att finansiera EU-budgetens betalningar under innevarande år. De åtaganden som staten ingår på området avser EU-budgetens åtagandebemyndiganden för innevarande år, som kan resultera i betalningar innevarande eller kommande år.

I kommissionens budgetförslag för 2014 föreslås åtagandebemyndiganden på 142 468 miljarder euro. Sveriges totala andel beräknas uppgå till 3,3 procent eller ca 4 754 miljoner euro.

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2014.

Kompletterande upplysningar

Förhandlingarna om EU:s årsbudget 2014

Den 22 juli 2013 inkom regeringen till riksdagen med en faktapromemoria om förslaget till EU:s årsbudget för 2014 (2012/13:FPM134). Av promemorian framgår att regeringens målsättning fortfarande är att nå en så restriktiv budget som möjligt. Regeringen anser att det är anmärkningsvärt att kommissionen i sitt förslag lägger sig så nära de begränsande budgetramstaken för 2014. Därmed lämnas inga möjligheter att finansiera oförutsedda händelser inom ramen. Regeringen anser att detta är problematiskt eftersom tillräckliga marginaler är en grundprincip för god budgethantering och budgetdisciplin.

Åtagandeanslagen bör enligt regeringen begränsas så att den slutligt antagna budgeten för 2014 med god marginal ryms inom taket för den fleråriga budgettram som rådet och Europaparlamentet enats om, så att det finns utrymme för oförutsedda utgifter under det löpande budgetåret. Åtaganden bör dessutom begränsas i ljuset av det ekonomiska läget samt för att inte ytterligare underblåsa den stora mängden utestående åtaganden som kommer att påverka medlemsstaternas avgifter under kommande år.

Betalningsanslagen ska enligt regeringen baseras på realistiska och väl underbyggda och verifierade prognoser och spegla tidigare genomförande. Marginaler för oförutsedda händelser behövs även för betalningsanslagen. Betalningsanslagen måste också begränsas för att inte ytterligare undergräva medlemsstaternas konsolideringsåtgärder. Regeringen förordar därför att betalningsanslagen minskas så att den totala betalningsnivån sänks. Regeringen kommer, liksom föregående år, att verka för en tillräcklig betalningsmarginal även om hänsyn också måste tas till trycket från utestående åtaganden. Den svenska linjen och förhandlingstaktiken under beredningen i rådet samordnas med övriga likasinnade länder.

Den 5 november 2013 fick utskottet information från statssekreterare Hans Lindberg om EU:s årsbudget för 2014. Då hade både rådet och Europaparlamentet antagit sina respektive läsningar av budgetförslaget. I förhållande till budgeten 2013 innebär rådets läsning att åtagandeanslagen minskas med 241 miljoner euro jämfört med kommissionens budgetförslag, för att skapa större marginaler till utgiftstaken. Det ger en marginal om 769 miljoner euro för åtaganden och 1 061 miljoner euro för betalningar. Två medlemsstater lade ned sina röster. Övriga medlemsstater, inklusive Sverige, gav sitt stöd till ordförandeskapets kompromissförslag.

Under förhandlingarna har de viktigaste skiljelinjerna funnits mellan å ena sidan medlemsstater som är nettomottagare av strukturfonds- och landsbygdssöd, vilka motsatte sig neddragningar, och å andra sidan nettobetalande länder, inklusive Sverige, som förordade större marginaler på åtaganden och betalningar än i kommissionens förslag.

När det gäller Europaparlamentets läsning innebär det en ökning av åtagandenslagen i förhållande till budgetförslaget med 519 miljoner euro till 142 626 miljoner euro och en ökning av betalningsanslagen med 216 miljoner euro till 136 077 miljoner euro. Europaparlamentet föreslår att flexibilitetsinstrumentet – som ligger utanför taken – mobiliseras för såväl åtaganden och betalningar med 274 respektive 211 miljoner euro.

Ett förlikningsförfarande mellan rådet och Europaparlamentet inleddes den 24 oktober 2013 och kulminerade i ett förlikningsmöte den 11 november. Parallellt med förlikningsmötet ägde Ekofinrådets budgetmöte rum. Enligt ett pressmeddelande från regeringen nåddes en överenskommelse den 12 november. Det beslutades då att betalningarna ska uppgå till totalt 135,5 miljarder euro och åtagandena till totalt 142,6 miljarder euro. Sverige, tillsammans med Storbritannien, Nederländerna och Danmark, stödde inte rådets kompromissförslag. Sverige ansåg att marginalerna för betalningar (360 miljoner euro) och åtaganden (440 miljoner euro) var för små.

Europeiska revisionsrättens årsrapport för 2012

Den 5 november 2013 lämnade Europeiska revisionsrätten sin årsrapport för 2012. Revisionsrätten bedömer att räkenskaperna för 2012 ger en rättvisande bild av EU:s finansiella ställning, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna av nettotillgångarna för året. Felprocenten för utgifterna i EU:s budget som helhet var 4,8 procent 2012 jämfört med 3,9 procent för föregående år. Felprocenten ökade på nästan samtliga utgiftsområden.

Det utgiftsområde som innehåller mest fel är landsbygdsutveckling, miljö, fiske och hälsa med en uppskattad felprocent på 7,9 procent. Därefter kommer regionalpolitik, energi och transport på 6,8 procent. Felprocenten ökade mest på utgiftsområdena sysselsättning och socialpolitik, jordbruk: marknads- och direktstöd och regionalpolitik, energi och transport. Revisionsrätten konstaterar att i merparten av de transaktioner som innehöll fel på områdena med delad förvaltning (t.ex. jordbruk och sammanhållning) hade medlemsstaternas myndigheter tillgång till tillräckligt mycket information för att kunna upptäcka och korrigera felen.

Rapporteringen om politiska resultat har enligt revisionsrätten visserligen blivit bättre men är fortfarande av begränsad nytta. Utvärderingsrapporterna går ännu inte att använda vid förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet. Systemen för rapportering och ansvarsfrihet är också bristfälliga när det gäller vilka resultat och effekter som uppnåtts med EU-medlen.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet stöder, liksom tidigare, regeringens inriktning i budgetpolitiken i EU, som innebär budgetrestriktivitet och en inriktning mot att reformera och modernisera EU:s budget. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till anslag och bemyndigande.

Särskilda yttranden

Anslagen för 2014 inom utgiftsområde 27 (SD)

Sven-Olof Sällström (SD) anför:

Själva grunden för att kunna skapa ett tryggt samhälle är att kunna styra sitt samhälle efter egna preferenser och behov – att vara herre i sitt eget hus. Sverigedemokraternas grundläggande utgångspunkt i all politik är att Sverige ska vara en självständig nation. All offentlig makt ska utgå från folket.

Sverigedemokraterna anser att dagens EU-medlemskap saknar demokratisk legitimitet då unionen, tvärtemot det samarbete svenskarna röstade för i folkomröstningen, har utvecklats till något som har tagit formen av en överstatlig federation. Sverigedemokraterna vill, i likhet med Storbritannien, från grunden omförhandla det svenska EU-medlemskapet för att därefter utlysa en ny folkomröstning om Sveriges fortsatta deltagande i unionen.

Den budgetära effekten av att träda ut ur EU motsvarar en bruttobesparing på knappt 40 miljarder kronor årligen. Detta utrymme kan vi dock inte skapa under innevarande budgetperiod då en process för att lämna EU kommer att ta betydligt längre tid. Av det skälet väljer jag att inte reservera mig mot att riksdagen anvisar medel för avgiften till EU för 2014.

I och med Lissabonfördragets införande står vi inför en situation där det enligt Sverigedemokraterna inte kan sägas att Sverige fortfarande kan kallas för en självständig stat. Fördraget innebär bl.a att möjligheten för det enskilda landet att självt bestämma över sin inhemska politik har decimerats genom införandet av kvalificerad majoritet på fler politiska områden. Vi menar att det är förkastligt att en svensk regering i praktiken över huvud taget inte motsatt sig denna förändring, som enligt oss innebär en grov kränkning av det svenska självbestämmandet. Vår bedömning är att fördraget strider mot grundsatserna i regeringsformen och stadgandet om att all offentlig makt ska utgå från folket.

Teoretiskt finns det för de nationella parlamenten en rätt och möjlighet att begära en omprövning av lagförslag som läggs fram av EU, genom den s.k. subsidiaritetsprincipen. I realiteten är dock möjligheterna för parlamenten att motsätta sig de konkreta förslagen ytterst begränsade. Principen syftar nämligen till att prövningen enbart gäller på vilken nivå, centralt för hela EU eller nationellt, som den konkreta lagstiftningen ska genomföras. Däremot är det inte möjligt att framkalla en prövning av huruvida den nya lagen över huvud taget ska utformas. Det betyder att det enskilda parlamentet – oavsett resultatet i subsidiaritetsprövningen – kan tvingas att acceptera ny lagstiftning enligt beslut från EU.

Sverigedemokraterna har en generell inställning att det inte är bra för svensk ekonomi och konkurrenskraft eller det demokratiska inflytandet att vi binder oss till en samordnad finanspolitik med de övriga EU-länderna. Skatter på arbete, basen för bolagsskatt och alla andra frågor som rör underlaget och formen för beskattning ska enligt vår mening fortsätta vara en sak för Sveriges riksdag att besluta om. Pensioner och deras storlek, vid vilken ålder de utfaller och hur deltagande i pensionssystemen utformas är frågor som är nära sammankopplade med den nationella, svenska arbetsmarknadspolitiken.

För oss är det även självklart att formerna för anställningsskyddet ska bestämmas genom nationell lagstiftning. Kort sagt är Sverigedemokraternas inställning att finanspolitik, skatter, löner, anställningsskydd och pensioner ska bestämmas självständigt av Sverige och att samarbetet med EU som helhet såväl som dess enskilda medlemsstater inom dessa områden ska begränsas till ett frivilligt utbyte av praxis. Detsamma gäller även alla andra naturligt nationella kompetenser.

Med hänvisning till de ovanstående exemplen är det Sverigedemokraternas uppfattning att nackdelarna med det nuvarande svenska medlemskapet i EU mycket kraftigt överväger fördelarna. Som en handels- och exportinriktad nation ser vi det europeiska samarbetets allra största fördel i den inre marknaden – och framför allt den fria rörligheten av varor och tjänster. Det är därför Sverigedemokraternas ambition att Sverige omgående ska omförhandla sitt nuvarande medlemskap till att huvudsakligen omfatta ett frihandelsområde utan överstatliga inslag. Om denna omförhandling inte skulle falla väl ut är det Sverigedemokraternas mening att Sverige, efter en folkomröstning, ska lämna unionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 utgiftsområde 27:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2014 (avsnitt 3).
2. Riksdagen anvisar för budgetåret 2014 ramanslagen inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen enligt uppställning.

BILAGA 2

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2014 inom
utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen*Tusental kronor*

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	±0	37 700 222
Summa för utgiftsområdet	±0	37 700 222